

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය

**නාට්‍ය හා රංගකලාව
ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාව**

ස්වාධීන නිබන්ධය

විභාග අංශය : MA/DT/0021

ගිෂ්‍යයාගේ නම : සුමින්ද සිරිසේන

ලියාපදිංචි අංකය: GS/HU/1651/2002

සැලැමි

සහ

ඔස්කාර් වයිල්ඩ්ගේ නාට්‍ය පිළිබඳ

විමර්ශනාත්මක විග්‍රහයක්

ප්‍රස්තාවනාව

ඔස්කාර් වයිල්ඩ්ගේ

නාට්‍ය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක විග්‍රහයක්

'කලාවේදී සත්‍යය යන්න එහි විරුද්ධාර්ථයටද සත්‍යය' යනුවෙන් ඔස්කාර් වයිල්ඩ් කර ඇති ප්‍රකාශය ඔහුගේ දීප්තිමත්වූද, විපත්තිදායකවූද, පීඩන වර්තය උදෙසාද ගැලපෙන බව පෙනී යයි. ඔහු විසින් ලියන ලද දේවල සඳහන් කරුණුවලට බොහෝ සෙයින් සමාන පීඩන රටාවක් ඔහුගේ ජීවිතය තුලද දක්නට ලැබේ. එක් අතකින් අති විවික්තාකාරයෙන් යුතුව පරිහානියට යන ජේතූකාරයෙකු ලෙස ලන්ඩනයේ විසිතුරු ලොව අත්පත් කරගත් හෙතෙම, රිඛිං ගොවුල්ඩ් නේවාසිකයෙකු ලෙස බංකොලොත් භාවයටද, ගර්භාවටද පාත්‍ර වූ අයෙකි. ඔහු චිත්තාන්‍ය සදාචාර කෙරෙහිකත්වයේ ගොදුරු බවට පත් පෙළපතක පුද්ගලයෙකු ලෙසද හැඳින්විය හැකිය. ඩබ්ලිං "Dublin" යනුවෙන් ඔස්කාර් වයිල්ඩ් උපත ලද ඩබ්ලින් නගරය ජේම්ස් ජොයිස් විසින් උච්චාරණය කළ පරිදි ඔහු පිළිබඳ සැම දෙයක්ම ද්විත්ව ස්වරූපයෙන්ද, සංකර ආකාරයෙන්ද, මිශ්‍ර වූ හැඟිම් වලින්ද යුක්ත විය. ඔහු සමාජවාදියෙක් වූ අතර සමලිංගිකයෙකු ද විය. ඉහළ පාන්තිකයෙකු මෙන්ම, පහළ පාන්තිකයෙකුද විය. කුලියට ගත් පිරිමි ළමයින් සමග සබඳතා පැවැත්වූවෙකු විය. හෙතෙම සමාජවාදියෙකු ලෙස අයිතිවාසිකම් සඳහා සටන් කරන්නෙකු ද විය.

රහසිගත ලෙස සමලිංගික සේවනයේ යෙදෙමින් කීර්තිමත් පුද්ගලයෙකු සේ පීඩන් වීම හේතුකොටගෙන ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයෙකු ලෙස ඔහුගේ අනන්‍යතාව හා පුද්ගලික ජීවිතය අතර ගැටුමක් දක්නට ලැබීම ඔහුගේ වයසේදී දක්නට ලැබුණු ආවේනිකත්වයකි.

19 වන සියවසේ අගභාගයේදී මිනිස් වර්ග වටා හොල්මන් කරන්නට වූ සාපරාධී, අරාජික බලවේග සන්සුන් වැදගත් සමාජයන්හි මතුපිටට යටත් ක්‍රියාත්මක වෙමින් තිබුණි. එය කලාව කලාව සඳහා වූ යුගයක් නම්, එයම කලාකරුවන් මුඩුක්කුවල පීඩන් වන්නවුන්ට උපකාර කරමින්ද, ණයගැති වෙමින්ද ගතකළ කාල පරිච්ඡේදයකි. මෙයම ආචාර සම්පන්න සමාජය විසින් දිළිඳුභාවයද, සංවේදීභාවයද යටපත් කළ යුගයක් ද විය.

මෙයමයෙහි සිග්මන් ප්‍රොයිඩ් අපරාධයන්හි ආචරණ පෙදෙසද, අපරාධ හා කල්පිතයද පිළිබඳ අනාවරණය කිරීම අරඹා තිබුණි. මෙම සංසිද්ධීන්ට ඔහු දී තිබූ නාමය “අවිඥානකත්වය” (Unconsciousness) යන්නය.

1880-90 දශකයන් වනාහි උප සංස්කෘතීන් හා පාතාල ලෝකයද, සමාජ පර්යේෂණ සහ විවිභූ සංවේදනාවන්ද, අඟුරුපි ඇදහිමිද, කළුවලි බැසී යූගයකි. තවද, ලිංගික නිදහස පිළිබඳ නව සිතුවිලි ධාරාවන්ද, ආගමික ගුද්මත්වයද, දේශපාලන විප්ලවද, කැළඳෙන්නට වූ යුගයකි.

මේ අයුරින් 19 වන සියවසේ අගභාගයේදී දක්නා ලද යටකි ගුණාංග 1960 ගණන් පිළිබඳ එනම් යුබ විභරණය පරමාර්ථ කොට ගැනීම හා කාල්පනික සමාදේශිත ලෝකයක් පිළිබඳ වින්තාවන් බිහිවන යුගයක් බවට පුදුම සහගත ලෙස අනාවැකි පළ කිරීමක් විය. චෝල්ටර් පිටර් සහ හෙන්රි ජේම්ස්ට් අනුව වත්මන් මිනිස් අත්දැකීම් ඉතා පැටලිලි සහිත සහ බහුලද වන අතර ඒවා සමාජයේ ආගමික පද්ධතීන්ට ලෙහෙසියෙන් ගැලපීම දුෂ්කරය. පොදු බව සහ පෞද්ගලිකත්වය අතරද, සම්ප්‍රදාය හා පලපුරුද්දද අතර පවත්නා බිඳීම කලාකරුවාට එක්වූ කල හේ එක් මට්ටමකදී පොදු ලෝකයට අයත්වන අතර, ඔහුම කැරලිකරුවෙකු, අපරාධකරුවෙකු හා අරාජිකයෙකු ලෙස දිස්වෙයි. ඔස්කාර් වයිල්ඩ් තමා තුළ පවත්නා බාහිර හා අභ්‍යන්තර වෙනස්කම නම් වූ අගාධය අසල රැඳී සිට අවසානයේ එතුළම අතුරුදහන් වූ බව පෙනේ.

වයිල්ඩ්ගේ මෙම අර්බුදකාරී ද්විත්ව ස්වරූපයට හේතුවූ කරුණු ඔහුගේ නිවසට සම්බන්ධය. ඔහු ලිංගික වශයෙන් සමලිංගිකයෙකු මෙන්ම සැමියෙකුද ලෙස ද්විත්ව ස්වරූපයක් ගත්තා සේම ඔහුගේ ජාතිය පිළිබඳවද එවැනිම ද්විත්ව ස්වරූපයක් දිස්විය. ඔහු මධ්‍යම වික්ටෝරියානු ඩබ්ලිනයේ ඇන්ග්ලෝ-අයිරිෂ් පවුලක උපත ලද අතර එංගලන්තය හා අයර්ලන්තය අතර අර්බුදය ඔහුගේ නම තුළම දිස්විය. පුරාවෘත්තවල සඳහන් අයිරිෂ් ජාතික විරයෙකුගේ නම වන “ඔස්කාර්” නමින් හේ බෞතිස්ම කරන ලද අතර “වයිල්ඩ්” යන්න ඉංග්‍රීසි නමක් විය. ඔහු අයත්වූ ඇන්ග්ලෝ-අයිරිෂ් ජන වර්ගය 17 වන සියවසේ අයර්ලන්තයේ ජනපද පිහිටුවා පදිංචි වූ ඉංග්‍රීසි ජාතික ජනපදිකයන් වන අතර, අයිරිෂ් ජාතිකයින් ඔවුන් සැළකුවේ පිටරැටියන් නැතහොත් ආක්‍රමණිකයින් ලෙසය. එලෙසම සිය මව්බිම වන එංගලන්තයේදී ද ඔවුන්ට දැනුනේ තමන් කොන්වූ පිරිසක්

ලෙසය. මෙලෙස තමාගේ රට තුළම විදේශිකයෙකු බවට පත්වූ ඔහුට තමා අයර්ලන්තය තුළදී ඉංග්‍රීසි ජාතිකයෙකු ලෙසත්, එංගලන්තයේදී අයිරිෂ් ජාතිකයෙකු ලෙසත් දැනෙන්නට විය. සත්‍ය වශයෙන්ම වයිල්ඩ්ගේ පිවන ගමන මෙම අයිරිෂ් ලෙස ප්‍රතික්ෂාපනය කෙරුණු ජන කොට්ඨාශයේ පිරිහීම හා බොහෝ සේ සම්පාත වෙයි. ඔහුගේ තරුණ සමයේදී තමා පක්ෂපාතිත්වය දැරූ අයර්ලන්ත පල්ලිය (Church of Ireland) බිඳ වැටුණි. 1900 වසරේදී ඔහු මියයන විට ඇන්ග්ලෝ-අයිරිෂ් ජන කොට්ඨාශයට තම ඉඩකඩම් අතිමිකරවන ඉඩම් පහත ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතුනි. The Important of Being Earnest හි ජැක් වර්ඩන් පිළිබඳව බ්රැක්නෙල් මහත්මිය කරනු ලබන හැඳින්වීමේදී මෙන් වයිල්ඩ්ගේ මුල් ජන්මයද කෙමෙන් පරිනාණියට යන්නකි. ඔහු උපත ලද්දේ වැඩි යන ජාතියකට අයත්වය. ඔහුගේ අර්බුදකාරී අනන්‍යතාව පුළුල් අනාරක්ෂිත ජනතාවකගේ පොදු උරුමයක් වූ අතර, Earnest හි තමා කාගේ කවුදැයි කීමට නොදන්නා වර්ත මෙන් විය.

ඔස්කාර් ෆින්ගල් ඕ'ෆ්ලාහර්ති විල්ස් වයිල්ඩ් නම්වූ කුඩා දරුවෙකු ලෙස ඔහුට ඇන්ග්ලිකන් පොදු පාසලෙන්ද, ඩබ්ලින්හි ක්‍රිස්ට් විද්‍යාලයෙන්ද වියදම් අධික අධ්‍යාපනයක් ලබාදෙන ලදී. ක්‍රිස්ට් විද්‍යාලයේදී ලද ශිෂ්‍යත්වයකින් ඔහු ඔක්ස්ෆර්ඩ් වලට තේරුණි. මෙය වනාහි අයිරිෂ් ජාතික ප්‍රභූන්ගේ පුතුන්ට ලැබෙන ඉතා හොඳ අවස්ථාවක් වුවද, නොවැලැක්විය හැකි ලෙස එය රටින් නෙරපා හැරීමක්ද විය. 1840 ගණන්වල අගභාගයේදී ඇතිවූ අයර්ලන්ත දුර්වික්ෂ සමයේදී, ඉන් ටික කලකට ඉහත සිටද දුගීභාවය හා ආහාර හිඟකම නිසා අයිරිෂ් වැසියන් බොහෝ දෙනෙක් බෝට්ටු මගින් බ්‍රිතාන්‍යය, ඇමෙරිකාව හා ඔස්ට්‍රේලියාවට පලාගොස් සිටියහ. සැබවින්ම වයිල්ඩ් ඒ ගනයට අයත් වුවකු නොවුවද, ඔහුගේ ආගමනයද 19 වෙනි සියවසේ දුර්වික්ෂය නිසා පැන ආවුන්ගේ ගණයෙහි ලා සැළකීමට තරමක ඉහළ සමාජය පෙළඹිය හැකි බැවින් ඔක්ස්ෆර්ඩ්හි මැග්ඩලේන් විද්‍යාලයේදී හේ හැකි ඉක්මනින් සිය ඩබ්ලින් උපිචාරන විධිය වෙනස්කර ගැනීමට උත්සුක විය.

ගොවියන්ට හා ඉඩම් නැති කම්කරුවන්ට සිය රට හැර යාමට සිදුවූා සේම, ජොනතන් ස්ප්රිට්, සැමුවෙල් බෙකට් වැනියවුන්ගෙන් සැඳි කලාකරු හා උගත් පරපුරකටද සිය කාර්ය සාධනයට උචිත උත්තේජනයක් ලද නොහැකි, දියුණු නොවන, පුජකයින් විසින් හසුරුවන, දුගීභාවයට නතු වූ ජනපදයක් බවට අයර්ලන්තය පහත වැටුනි.

ඇන්ග්ලෝ-අයිරිෂ්වරුන් සිය රට තුළම පිටස්තරයින් වුවද, ඔවුන්ට කීර්තිමත් දේශපාලනඥයින් හා සංස්කෘතික ක්ෂේත්‍රයේ කීර්තිධරයින් රැසක් බිහිකර ගැනීමේ හැකියාව තිබුණි. තියඩෝල්ඩ් වුල්ෆ්ටෝන්, චාල්ස් ස්ටුවට් පානෙල්, විලියම් බට්ලර්, යේට්ස් මෙවැනි උගතුන් කිපදෙනෙකි. වයිල්ඩ්ගේ දෙමාපියන් එක්තරා ප්‍රමාණයකට මෙම උසස් සමාජ සංවිධානයට අයත්වූහ. වයිල්ඩ්ගේ පියා වන සර් විලියම් වයිල්ඩ් ඉහළ සමාජයේ විශිෂ්ට පුතු වරයෙක් වූ අතර, අයර්ලන්ත රැජිණගේ අක්ෂි වෛද්‍යවරයා ලෙස පත්කර තිබුණි. එපමණක් නොව හේ අයිරිෂ් ඉතිහාසය හා සංස්කෘතිය පිළිබඳවද, පුරාවිද්‍යා ගවේෂකයෙකු හා ජනවහර පිළිබඳවද ගෞරවනීය උගතෙකුද විය. ඔහුගේ බිරිඳවන ජේන් වයිල්ඩ් ජාතිකත්ව කිවිඳියකද, කාන්තා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කටයුතු කරන්නියකද, “ස්පෙරන්සා” යන නමින් යුතුව 1840 ගණන්වලදී ජනරජයේ තරුණ අයර්ලන්ත ව්‍යාපාරයටද සම්බන්ධ වී සිටියාය. ඔස්කාර් වයිල්ඩ් මෙන්ම ඇයද, හේප්ස්ට්, අලංකාරයට ප්‍රිය, සම්මතවාදී නොවන කාන්තාවක වූවාය. නිසැකවම සිය සිමාන්තික ගති ස්වභාවයන්ද, නාට්‍යමය ඉරියව්ද වයිල්ඩ් හට උරුම වූයේ ඇයගෙන් බවට සැක නැත. ඔහුගේ පුද්ගලභාවයේ අයිරිෂ් හා ඉංග්‍රීසි යන බෙදීමේ මුල් අවස්ථාව සිය ගෘහ ජීවිතයේ පසුබිම දක්වා දිවයයි.

වයිල්ඩ් දෙමව්පියෝ එක්වරම විලාසිතා බහුල ඉහළ පන්තියේ සාමාජිකයින් වන අතර, සාමාන්‍ය අයිරිෂ් ජාතිකයින් බවටද පත්වෙති. එසේම වයිල්ඩ්ගේ ප්‍රභසන නාට්‍ය එක්වරම නිර්දෝෂි සම්මතවාදී ස්වරූපයක් ගන්නා අතර රහසිගතව හිංසාකාරීද වෙයි. ඔහු ඉංග්‍රීසිකාරයෙකුට වඩා හොඳින් ඉංග්‍රීසි කාරයෙකු වීමට යන්න දරණ අවස්ථාවන් උදාකර ගන්නා අතර ඔවුන්ගේ සංකේත, යෙදවුම් හා සාහිත්‍යාත්මක යෙදුම් ස්වදේශිකයෙකුට වඩා හොඳින් හැසිරවීමට හැකිබව ප්‍රදර්ශනය කරවයි. එහෙත් මෙය නැති ගුණ වැනිමේ අනුකරණයක්ද, නැතහොත් උපහාසාත්මක රචනාවක්ද, එසේත් නැත්නම් බොරු වර්ණනාවේ අභිංසක ස්වරූපය ගන්නා උපහාසාත්මක රචනාවක්ද යන්න පැහැදිලි නොවේ. මෙම ක්‍රියාවේදී කෙතරම් ලෙහෙසියෙන් ස්වදේශිකයා පහත හෙළීමට ආගමනිකයා සමත් වුවද යම් අනාරක්ෂිතභාවයක්ද, තැවුල් සහගත ස්වභාවයක්ද හැම විටම දිස්වේ. The Picture of Dorian Gray හි දෙබස් බණ්ඩ තුළින් මෙම වරදකාරී හැඟීම, තමාම පාවාදීම සහ වංචාකාරී ස්වභාවය සොයා ගැනීම අසිරු නොවේ. වයිල්ඩ් තමා ව්‍යාජ

පුද්ගලයෙකු බවත්, සමාජ පරපෝෂිතයෙකු බවත්, වෙස් මුහුණක් පැළඳගත් පුද්ගලයෙකු ලෙසත් දැන සිටියේය. මේ නිසා හේ පීච්තය හා කලාව යනු උපහාසාත්මක ප්‍රබන්ධයක් ලෙසත්, අනුන්ගේ ඉරියව් පෑමක් ලෙසත් හුවා දැක්වීමට උත්සාහ කළ අතර, “සත්‍ය” පුද්ගලභාවයක් නොමැති බවත් සියළු අනන්‍යතාවන් අස්ථිර හා තාවකාලික බවත් පළ කළේය. මෙමගින් ඔහු සිය ලිංගිකත්වය හා ජාතිකත්වය පිළිබඳ සැකමුසු බව කලාත්මක කටයුතු සඳහා උපයෝගී කර ගත්තේය. වයිල්ඩ් හට යථාර්ථවාදය යනු වෙස් මුහුණ මත වෙස් මුහුණ, කැඩපත මත කැඩපත, වචනය මත වචනය තබා කරන ක්‍රීඩාවකි. මෙම ප්‍රතිරූප බිඳ දැමීමේ භාසාප්තක ක්‍රියාවන්ගෙන් ලන්ඩනයේ ප්‍රේක්ෂකයින් අමන්දානන්දයට පත්වූ නමුදු ඉන් එංගලන්ත සභාව දෙදරැමි කෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔහු ඉවත්කර දැමිණ.

ඔස්කාර් වයිල්ඩ්ගේ මෙන්ම ලිංගික අපචාර මත අපකීර්තියට පත් අයිරිෂ් පාර්ලිමේන්තු පක්ෂයේ නායක චාල්ස් ස්ටුවට් පානෙල්ගේද වර්තමානයේ සංකේතවත් වනුයේ ඇන්ග්ලෝ-අයිරිෂ්වරුන්ගේ අභ්‍යන්තර/පිටස්තර උභතෝකෝටික ප්‍රශ්නයයි. මොවුහු මුලදී ප්‍රශංසාවටද, සම්මානයටද, පාත්‍ර කළ අතර, පසුව නීති කඩන්නන් ලෙස හා සදාචාර විරෝධීන් ලෙසට පිඩනයට පත් කරන ලදහ. ඉංග්‍රීසි සමාජය තුළ ඔස්කාර් වයිල්ඩ්ගේ සිත් දියුණුව පිළිබඳව සළකන කල ඔහු විසින් අසීමිත ලෙස අස්ථිරභාවය පිළිබඳව පළකල හැඟිම්ද, ඔහු තුළ පැවති ගරු සරු රහිත අභංකාරභාවයද සිතාමතාම විපත් කැඳවා ගැනීමට හේතු පාදක වූ බව පෙනී යයි. වයිල්ඩ්ගේ නාස්තිකාර පීච්ත රටාවද සම්මත ආචාර ධර්මවලට දරුණු ලෙස ගර්හා කිරීමද නිසා සිය විනාශය වෙතට ඔහු වහ වහා ළංවූ බව පෙනේ. මෙය වනාහි ඉංග්‍රීසි සමාජයට සිය අභිමතයක් කරනු පිණිස සරදම් කිරීමක් වැනි විය. වයිල්ඩ්ගේ අනාගත විනාශය පිළිබඳ දිවැස් කීමක් වැනි සෙවනැල්ලක් The Picture of Dorian Gray හි වැටී ඇති අතර ඛණ්ඩාංකයේ අස්ථාවාසික ලෙස මෘදු වූ ලක්ෂණ පිටුපස මාරාන්තික රහසක් පැසවමින් පවතින බව දක්වයි. වයිල්ඩ් සිය අශෝභන, කුලිකාරයෙකුගේ වැනි සිරුර විදේශීය ඇඳුමකින් සරසා සිටියද, මෙම සිත් ඇදගන්නා පෙනුමට යටින් බෝරියන්ගේ රූපය වැනි ඔහුගේ ආත්මය තුළ ලෝක සම්මත ආචාර ධර්මවලට පිටුපෑමේ ලක්ෂණ ස්ථිරකාර ලෙස වැඩෙමින් පැවතීනි, මෙය පුද්ගලයෙක් නොවන්නේ සත්‍යතාව යනු ශෛලිය සහ ඉරියව් පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් පමණක් බව ඔහු

විශ්වාස කළ බැවිනි. එක් වෙස් මුහුණක් ඉවත් කළ විට වෙනත් වෙස් මුහුණක් හමුවේය යන්න ඔහු ඇදහුවකි.

ඇන්ග්ලෝ-අයිරිෂ් සම්ප්‍රදාය විශිෂ්ට දේශපාලකයින් බිහි කළා සේම එය ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යයට ප්‍රමුඛ සහ නොහැසෙන නම් රැසක් දායාද කර ඇත. ස්විෆ්ට්, ස්ටර්න්, බර්ක්, යේට්ස්, ජොයිස් යන නම් මෙසේ අමරණීයව පවතී. ඇන්ග්ලෝ - අයිරිෂ් ආධිපතිත්වය දුටු හැකි ප්‍රධාන නාට්‍ය වර්ගයක් නම් Dramatic Comedy නොහොත් නාට්‍යමය ප්‍රහසනයයි. ජෙරිඩන්, ගෝල්ඩ්ස්මිත්, ජෝ, වයිල්ඩ්, සිංගේ සහ බෙකට් නොමැති ඉංග්‍රීසි වේදිකාවක් පිළිබඳව සිතිය නොහැකි තරම්ය. අයර්ලන්ත නාට්‍යකරුවන් ඉංග්‍රීසි සමාජ පිටිතයේ අභ්‍යන්තරයට එබී බලා එහි පවත්නා ස්වභාවයන් වටහා ගැනීමට කොතෙක් උත්සුක වුවද ඔවුන්ගේ කාර්ය සාධනය පිළිබඳව දැනුදු බලහයේ වපරැසිනි. වයිල්ඩ් ඔහුගේ කලාව සඳහා ඉහළ සමාජය දෙසට නැඹුරු වීමේ එයට එක් හේතුවක් වූයේ සමාජ විධිනි හා සම්මතයන් එම සමාජය තුළ අස්වාභාවික ලෙසත්, ප්‍රදර්ශනාත්මක ලෙසත් පැවතීමය. එතුළ පවත්නා අතියයින් නිවැරදිවූ, ආචාර ලිලාවන් හේතුකොටගෙන එම සමාජයම කලා කෘතියක් ලෙස ඔහුට පෙනීය. ප්‍රහසනය, ස්වාභාවිකත්වය හා කෘත්‍රීමභාවය අතර ගැටුමද, පුද්ගලයා හා සමාජය අතර ඇතිවන වැරදි හැඩගැසීමද උපයෝගී කර ගනියි. මෙම කරුණු සමාජයෙන් පිටස්තරයෙකුට පෙනෙනුයේ ඉතා හොඳ අමුද්‍රව්‍ය වශයෙනි. එක් පිළිගත් සත්‍යයක් නම් වත්මන් ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යය පෝෂණය වී ඇත්තේ පිටරැටියන්ගෙන් හෝ රට හැරගිය අයගෙන් බවය. මෙම රචකයින් බොහෝ දෙනෙකුට සිය කෘති සඳහා අමුද්‍රව්‍ය ලැබී ඇත්තේ වෙනස් සංස්කෘතීන් තුළ ඇතිවන ගැටුම් තුළිනි. වයිල්ඩ් ලියා ඇත්තේ “මධ්‍යස්ථභාවය” හා “කොන් කිරීම” අතර ඇතිවන ආතතියෙන් උද්ගතවන කරුණු වටාය. ජේම්ස්, කොන්රිඩ්, යේට්ස්, එලියට්, පවුන්ඩ් සහ ජොයිස්ගේ කෘතිවලද මෙම ලක්ෂණ විද්‍යාමාන වෙයි.

ඔහුගේ The Critic As Artist නම් කෘතිය විචාරය පිළිබඳව ඔහු විසින් දක්වන ලද අදහස් හෙළිදරව්කරන්නකි. මෙම ග්‍රන්ථය වනාහි නිර්දය ලෙස කලාව හා පිටිතය පිළිබඳව පවත්නා වික්ටෝරියානු මිත්‍යාමත හා විශ්වාස එකින් එක ඉතා සුක්ෂම ලෙස පුපුරවා හරින්නකි. එම ග්‍රන්ථය ගිල්බට් හා අර්නස්ට් නම් වර්තමානය අතර ඇතිවන සංවාද ස්වරූපයෙන් ලියා ඇත.

සමාජවාදීයෙකු වශයෙන් වයිල්ඩ් බලාපොරොත්තු වූයේ සමාජයේ සැම මිනිසෙකුටම, තමා “කලාත්මකව” ප්‍රකාශනයට පත්කිරීමේ හැකියාව පැවතිය යුතු බවයි. එහෙත් ඔවුන් දින ලෙස වැඩෙහි යොදවා ඇති බැවින් මෙය අපහසු බව ඔහුට වැටහින. මෙම තේමාව The Soul of Man Under Socialism හි සාකච්ඡා කෙරේ. ශ්‍රමය යාන්ත්‍රීකරණය වී, මිනිසාට නිදහස උදාවී, සිය පෞරුෂය වර්ධනය කරගත හැකි වටපිටාවක් උදා කිරීම පිළිබඳ ඔහුගේ අදහස් එහි ප්‍රකාශනයට පත්කර ඇත. මෙම කෘතිය අද පවා, විජලවවාදී අදහස් ප්‍රකාශ කෙරෙන විශිෂ්ට සමාජවාදී කෘතියක් ලෙස පවතී.

සිරගෙයින් නිදහස් වූ පසු ඔහු ලියූ The Ballad of Reading Goal කෘතිය අයර්ලන්ත සාහිත්‍යයේ වැදගත් කාව්‍ය කුලයකට අයත් වෙයි. දේශපාලන සිරකරුවන් ලියූ කෘති සඳහා ගරුකීර්ම අයර්ලන්තය තුළ ඇත. කෙසේ වෙතත් වයිල්ඩ් සිරගත වූයේ දේශපාලන හේතු මත නොවේ. මෙම කෘතියේදී දැඩි පුද්ගලවාදීයෙකු වූ වයිල්ඩ් “මම” යන්න අමතක කොට “අපි” යන්න යොදා ගනිමින් සමාජ සාමූහිකත්වයට පිවිසෙයි. මෙය ඔහුගේ වෙනත් කෘතිවල දක්නට නොලැබෙන්නකි. වයිල්ඩ් මෙහිදී කාව්‍යයේ ඵල්ලය යොදා ගන්නේ තමා වෙතට නොව මුළු මහත් සිරකරුවන් සමූහයම වෙතටය.

“මම කවිය හා ගීත රචනය මෙන් මගේ අදහස් ප්‍රකාශනය සඳහා කලාවේ ඉතා සක්‍රීය අංශය වන නාට්‍යය තෝරා ගනිමි”. De Profundis හි දැක්වෙන මෙම වචන මාලාව හුදු මුඛරි ආත්මාර්ථකාමීයෙකුගේ භාෂණයක් නොව සිරභාරයට පත්වීම දක්වා ඇද වැටුණු මිනිසෙකුගේ ප්‍රකාශයකි. වයිල්ඩ්ගේ නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ කරුණු සටහන් කිරීමේදී, ඔහුගේ මුල්ම නාටකය පැරිසියේදී රචිත The Duchess of Padua බව පෙනී යයි. මෙම නාටකය ඇමෙරිකානු නිළියක වූ මේරි ඇන්ඩර්සන් විසින් සිය පරීක්ෂාවේදී ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීම නිසා නාට්‍ය කලාවෙන් ඔහු මද කලකට ඇත්ව සිටියේය. ඔහු 1883 දී කොන්ස්ටන්ස්මේරි ලොයිඩ් සමග විවාහයෙන් අනතුරුව දරුවන් දෙදෙනෙකු ලද්දේය. මෙයින් පසු හේ විවාර ග්‍රන්ථ, කාව්‍ය, නවකතා, කෙටිකතා රචනා සහ නාට්‍ය රැසක් බිහි කළේය.

මේවා අතර රචනාවක් වන The Cantervill, සුරංගනා කතා වන Happy Prince and Other Tales සහ සංවේදී නවකතාවක් වන The Picture of Dorian Gray ද විය.

1892 දී විශිෂ්ට නාට්‍යයක් වූ Lady Windermere's Fan වේදිකාගත කෙරිණි. මෙය විශිෂ්ට ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාරයක් ලද නමුත් විචාරක අවධානය යොමුවූයේ මද වශයෙනි. සැලෝමේ නාටකය අනතුරුව නිෂ්පාදනය වූ නමුදු වැම්බර්ලේන් සාම්පරයා එහි නිෂ්පාදනය අවලංගු කළේ වයිල්ඩ්ගේ ඉංග්‍රීසි පුරවැසිභාවය අවලංගු කරන බවට තරවු කරමිනි. A Woman of No Importance, 1893 දී සාර්ථක ලෙස නිෂ්පාදනය වූ අතර, අනතුරුව An Ideal Husband සහ The Importance of Being Earnest යන නාට්‍ය නිෂ්පාදනය විය. ඒ 1895 වර්ෂයේදීය. මෙම වසරේදී වයිල්ඩ් ඔහුගේ පිටිතයේ ඉහළම තලයට නැග සිටියේය.

8 වෙනි කිත්ස්බරියේ මාකස්, වයිල්ඩ්, සිය පුත්‍රයා වන ඇල්ප්‍රඩ් ඩග්ලස් සාම්පරයා සමග සමීප ඇසුරක් පවත්වන බැවින් ඔහු සමලිංගිකයෙකු බවට චෝදනා කළේය. වයිල්ඩ් මෙයට විරුද්ධව අපහාස නඩුවක් පැවරූ නමුදු චෝදනාව සත්‍ය බව ඔප්පුවී තිබුණි. අනතුරුව විභාග කළ නඩු තුනකින් පසු ඔහු දෙවසරකට සිරගෙට යැවිනි. රිඩ්-බන්ධනාගාරයේදී හේ අනුකම්පාව ජනනය කරන De Profundis නම් වූ, ග්‍රන්ථයක් තරම් විශාල ලිපිය ඩග්ලස් වෙත ලිවීය.

අයහපත් සෞඛ්‍ය තත්ත්වය හා පිරිනුණු ආත්ම ගක්තිය ඇති වයිල්ඩ් 1892 දී නිදහස් වූ අතර ඔහු කතෝලික ආගම වැළඳ ගත්තේය. ඉන්පසු පැරිසියට ගිය හෙතෙම ප්‍රංශය, ඉතාලිය හා ස්විට්සර්ලන්තය වැනි රටවල සංචාරය කළේ තනිව හා දුක්ඛිතවය. 1900 නොවැම්බර් මස 3 වෙනි දින ඔස්කාර් වයිල්ඩ් මිය ගියේය. ඔහුගේ සිරුර ප්‍රංශයේ ජාතික කෞතුකාගාරයේ තැන්පත් කර ඇත.

වයිල්ඩ්ගේ නාට්‍ය කෘතීන් අතර කාමරය නාට්‍ය රැසක් වෙයි. The Nihilists (1883), The Duchess of Padua (1883), A Florentine Tragedy (1894) හා Salome (1896) ඒ අතර වෙයි.

සුළු වැරදි සොයමින් දොස් පවරන විචාරකයින් හට බර්නාඩ් ශෝ ප්‍රකාශ කර සිටි දෙයක් නම් හැම නාට්‍ය රචකයාටම “ඔස්කාර් වයිල්ට් නාටකයක්” ලිය නොහැකි බවයි. ඔහු මේ බව ප්‍රකාශ කළේ වයිල්ඩ්ගේ විශිෂ්ට කෘතීන් ලෙස සැළකෙන Lady

Windermere's Fan, A Woman of No Importance, An Ideal Husband, The Important of Being Earnest යන නාට්‍ය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමිනි.

මෙම නාට්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ හා 18 වෙනි සියවසේ සදාචාර ප්‍රභසන (Comedy of Manners) නාට්‍ය ගණයට ඇතුළත් කෙරේ. මෙම නාට්‍යවල ලෝකය සීමාවී තිබුණේ ධනවත්, රස්තියාදුකාර, නිසරු, නොවැදගත් පිරිස් හා ඔවුන්ගේ කෙළවරක් නොමැති ප්‍රියසම්භාෂණ, තේ සාදා, විවාහ යෝජනා, දික්කසාද හා අනුන්ගේ දොස් සෙවීමේ කටයුතු වලටය. කතා වස්තුව ගෙතිමට උපයෝගීවන උපක්‍රම කෘත්‍රිම ඒවා විය. නැතිවූ ලිපියක්, හමුවූ කාරි කටුවක්, නැතිවූ අවානක්, පියා හඳුනා ගැනීමට නොහැකි හදාගත් දරුවෙක් යනාදිය එවැනි උපක්‍රම වේ. මෙම නාට්‍ය වඩා ගැඹුරු (Serious) වූ විට භාවානියය (Melo Dramatic) ස්වරූපයක් ගනු ලැබුවද උසස් ප්‍රභසන ස්වරූපය ගත්විට ඉංග්‍රීසි වේදිකාවේ ප්‍රශස්ත ස්වරූපයක් ගනී.

මෙම නාට්‍ය සම්ප්‍රදායික විසිත්ත කාමර නාටක වුවද වයිල්ඩ් එම නාට්‍ය මගින් නිරූපිත සමාජය භාරා අවුස්සා හසසය උපදවන බව පැහැදිලි විය. සමහරවිට සංවේදී සහ දුක් සහිත අවස්ථා උපයෝගී කර ගනිමින් වික්ටෝරියානු සම්ප්‍රදායට අයත් ආප්තෝපදේශ හා විකට කියුම් වර්ග ලවා කියැවීමෙන් තමන් පිවත්වන සමාජයම සමච්චලයට බඳුන් කිරීම වයිල්ඩ්ගේ අභිප්‍රාය විය.

මෙම නාට්‍යවල බොහෝ විකට කියුම්, ආප්තෝපදේශ හා උපහාස වාක්‍යාදිය ගැබ්වුවද, සමහර දර්ශනවල දර්ශනාත්මක නිසා නාට්‍යයේ ක්‍රියාව ඇත නිටින බවට චෝදනා නැගිනි. එහෙත් එම දර්ශනවල අති විශිෂ්ට දෙබස් ඇතුළත් විය. කෙසේ වුවද, වයිල්ඩ්ගේ ද පුදුමයට මෙන් මෙම නාට්‍ය හතර ඔහු අති ජනප්‍රිය නාට්‍ය කරුවෙකු බවට පත් කළේය.

ඔහුගේ නාට්‍ය කෘතීන් අතර විශිෂ්ට කෘතියක් සේ සැළකෙන්නකි. The Important of Being Earnest එය මනාලෙස පාලනය කරන ලද භාසනාත්මක සිදුවීම් මගින් මන්මත් කරන භාසනයක් ජනිත කරන්නකි. එහි වේගයෙන් ධාවනය වන භාසනාත්මක කතා වස්තුව නාට්‍යමය කාර්යය අධි තාත්වික තලයකට ඔසවා තබන අතර නාට්‍යයේ පැවැත්ම රඳුන්ගේ ඒ තුළ පවත්නා ප්‍රමෝදය ඇති කිරීමේ ජවය මතය.

මෙම නාට්‍යය මායාවක් පසුපස මායාවක් බැගින් එක් කරයි. ඒ අතරම ඉහළ සමාජයේ අස්වාභාවිකත්වය විදහාලයි. සත්‍ය තොරතුරු හා කල්පිතය අතර ඇති වෙනස බිඳ හෙලයි. ඒ අතරම එහි අඳුරු යටිපෙළ නිරන්තරව අපට පෙන්වාලයි. නාට්‍යය කරකැවෙන්නේ වරදකාරී රහස්, බිඳුනු අනන්‍යතා, අවමානයට ලක්කල උත්පත්තින් යන, කතුවරයාට ප්‍රශ්න ඇති කිරීමට තරම් වැදගත් කරුණු වටාය. අතීතය බරපතල කරුණු අවිඤානකව සංසිඳවීමේ ගුණයක්ද, එම කරුණු නිංසාරනිත කල්පිතයන් බවට හැරවීමේ හැකියාවක්ද, එකී කරුණුවලට තෘප්තිමත් කරවන ආකාරයේ විජ්ජාමය විසඳුම් ලබාදීමේ හැකියාවද මෙම නාට්‍ය තුළ විද්‍යාමාන වෙයි. ජැක් වර්ඩ්ගේ රහසිගත අනන්‍යතාව යහපත බවට හැරවීමද, ඉහළ සමාජයෙන් ඔහු තෙරපනු වෙනුවට එතුළට අත්තර්ග්‍රහණය වීමට ඉඩ සැළසීමද එවැන්නකි. සැබවින්ම වයිල්ඩ්ගේ නාට්‍ය සියල්ලේම පාහේ මෙම සමනය කිරීමේ ගුණය පවතින බව කිව යුතුය. මෙම කෘතීන් මගින් ඉහළ සමාජ තලයේ භාසනජනක ස්වභාවය හාරා අවුස්සන්නේ නම් එසේ කරනු ලබන්නේ එම සමාජයේම පවත්නා සම්මතයන් හා හැඩතලයන් තුළ සිටගෙනමය. විනිත සමාජය අස්වාභාවිකයයි ප්‍රකාශ කෙරෙන අතරම, එය වැදගත් නොවන බවටද ඉති කරනු ලබයි. මෙම නාට්‍යයන් හි පවත්නා භාසනමය ගුණයෙන් ඉංග්‍රීසි වංශවත් පරපුර අමතයින් හා පරපෝෂිතයින් සේ දක්වයි. එහෙත් එය සමාජයේ සිටින්නන් විසින්ම විවේචනයට භාජනය කරනුද දැකිය හැක. වයිල්ඩ් සමවිචලයට ලක් කරන නමුදු ඔහු එසේ කරනු ලබන්නේ යම් කාරුණික බැඳීමකින්ද යුක්තවය. බලයලත් විකටයෙකු විනා ක්‍රෝධයෙන් පහර දෙන්නෙකු ලෙස ඔහු ක්‍රියා නොකරයි. මෙම බලයලත් විකටයාගේ භූමිකාව එංගලන්තයේ වසන අයර්ලන්ත වාසීන්ට හුරු පුරුදු දෙයකි.

The Important of Being Earnest දරුණු මෙන්ම එංගලන්ත සභාවේ නියමයන් පිළිපදින්නෙකුගේ ස්වරූපයද දරයි. මෙය ඔහුගේ Lady Windermere's නම් නාට්‍යය සඳහාද අදාලය. මෙම නාට්‍ය තුළ Earnest හි සෙවනැල්ල වැටී ඇති බවක් පෙනී යන අතර එය බොහෝ සාහිත්‍ය කාර්යයන්හිදී සිදුවන්නකි.

සැහැල්ලු සමාජ නාටකයක් අඳුරු සිද්ධීන් හැසිරවීමට යොදා ගැනීමේදී උපයෝගී කරගනු ලබන යම්ද ලිලාවේ අස්ථාවර භාවයක් ඉඳහිට දක්නට ලැබීමෙන් එය සළකුණු කෙරේ. එක් තලයකදී එහි බලපෑම තියුණු විජ්ජාවකාරී ස්වරූපයක් දරයි. සම්මත

සමාජයේදී සුවර්තවාදී වින්ඩ්මියර් මහත්මිය ආචාර ධර්මයන් කෙරෙහි අත්තනෝමතික ලෙස රැඳී නොසිට, පිටතින් පැමිණෙන උපේක්ෂා සහගත සුවර්තවාදී අර්ලින් මහත්මියට සිය අභිමතය පරිදි ධෛර්යවන්තව හා කාරුණිකව සිටීමට ඇති හැකියාව පිළිගත හැකිව තිබුණි. එසේම කාන්තාවකට මවක නොවී ප්‍රබලව දරු සෙනෙහස ඇති කර ගැනීමට හැකියාව ඇති බවද පිළිගත යුතුය. වයිල්ඩ් නිතර කරන පරිදි දෘඩ අන්ත දෙකක් වන හොඳ සහ නරක බිඳ සමයි. මෙහිදී අහම්බෙන් මෙන් සිදුවී ඇත්තේ සම්මතවාදී සමාජය බසවා තැබෙන අයුරිනි. අර්ලින් මහත්මියගේ ස්වකීයත්වය කැප කෙරෙන නිශ්ශබ්දතාව සහ පිටවයාම සම්මත රටාව සුරැකීමක් වන අතර, “තමාගේ උත්පත්තිය ගරු කටයුතුය” යන මායාවේ රැඳී සිටීමට වින්ඩ්මියර් මහත්මියට ධෛර්යය සැපයීමකි. Earnest හි අවසානය සමාජයට පිළිගත හැකිවීම නිසා සත්‍යයට පිටවීමට අවකාශ ලැබුණු නමුත් මෙම නාටකයේදී සමාජ ජීවිතයේ කල්පිතයන්ට පැවතීමට ඉඩ සැළසෙන පරිදි දූෂිත උත්පත්තින් පිළිබඳ සත්‍යය යටපත් විය යුතුව ඇත. සමාජ රටාවන් බිඳ නොවැටීමට නම් වයිල්ඩ් සේම, බර්ලින් මහත්මියද පිටස්තරයෙකු වශයෙන් බිල්ලට දිය යුතු විය. නාට්‍යය විප්ලවකාරී ස්වරූපයක් ඉසිලුවේ නම් මෙම පිඩිතයා වෙනුවෙන් කරුණාව දැක්විය යුතුව තිබුනද, සභාවේ නියමයන් නිහඬව පිළිගනිමින් ඇය දර්ශනයෙන් ඉවත් කෙරිණි. අවසානයේ ඇයට ගරු කටයුතු සැමියෙකු නිමිකර දීමෙන් ඇයට සිදුකරන ලද වරද වෙනුවෙන් සහනයක් ලබාදීමට වයිල්ඩ් උත්සාහ දරා ඇත.

A Woman of No Importance හි, තම පියා පිළිබඳව නොහඳුනන පුත්‍රයෙක්ද, පුතා පිළිබඳව නොදන්නා පියෙක්ද සිටිති. මෙම නොහැඳිනීම නිසා හටගන්නා අර්බුදය විසඳෙනුයේ මවගේ මැදිහත්වීමෙන් ඥාතිත්වය හෙළිදරව් කිරීමෙනි. පියා කළ වරද නිසා ඔහු Man of No Importance - වැදගත්මකට නැති මිනිසෙකු බවට පත්වේ. ඉහළ සමාජයේ පුද්ගලයින්ගේ නොමනා හැසිරීම් දෙස සෝපානයයෙන් හෙළන ලද බැල්මක් මේ නාට්‍යයේ ගැබ්ව ඇත.

An Ideal Husband ලන්ඩනයේ දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ සිදුවූ යටිකුට්ටු ක්‍රියාදාමයක් අළලා ලියැවුණු නාටකයකි. මෙහි ප්‍රධාන භූමිකාව වනුයේ වයිල්ඩ්ගේ සිත්ගත් ගෝර්. සාම්වරයාය. ඔහු වෙවිලි මහත්මියගේ කුමන්ත්‍රණකාරී ක්‍රියාවන් අනාවරණය කර ගනී.

ලිපියක් පෙන්වා බිය ගන්වීම මගින් ඉටුකර ගැනීමට උත්සාහ දරන අයුතු ප්‍රයෝජනය ගෝරිං සාම්ප්‍රදාය විසින් හෙළිදරව් කෙරෙයි.

ඔහු විසින් 1892 ට ආසන්න කාලපරිච්ඡේදයකදී ප්‍රංශ බසින් රචිත සැලෝමේ, අලංකාර වර්ණනයන්ගෙන් යුත් සාහිත්‍යාත්මක නාට්‍ය කෘතියකි. පරණ තෙස්තමේන්තුවේ එන බැබිලෝනයේ හෙරෝද් ඇන්ටිපස් ගේ සමයේ සිදුවූ ගාන්තුවර ජෝන් බැප්ටිස් භාතනය සම්බන්ධ පුවත නාට්‍යකාරයෙක් ඉදිරිපත් කිරීම මෙයින් සිදු කෙරේ. යේසුස් වහන්සේගේ පැමිණීම පිළිබඳව ඉතිහාසරේඛ අනාගත වාක්‍ය ප්‍රකාශවීම මෙම නාට්‍යයේ දිගින් දිගටම සිදුකෙරේ. එහෙත් උන්වහන්සේගේ පැමිණීම ප්‍රකාශ කරනු ලබන අනාගත වක්තෘ ජානනාන් නිස ගසා දැමීමෙන් මරණයට පත්කරනු ලබයි.

වයිල්ඩ් හට සැලෝමේ පුවත නාට්‍යයක් බවට පත්කිරීම සඳහා ආනුභාවය පැකෘතින් කිහිපයක් 19 වෙනි සියවසේදී එළිදක්නා ලදී. 1877 දී Trois Contes හි පලවූ ගුස්ටාෆ් ෆ්ලෝබෙයාර්ගේ “හෙරෝදියස්” කෙටිකතාව ඉන් එකකි. ගුස්ටාෆ් මොරෙයු විසින් අදින ලද “හෙරෝද් ඉදිරියේ නටන සැලෝමේ” නම් වූ චිත්‍රයද වයිල්ඩ් හට උත්තේජනය සැපයූ කෘතියකි. එකී චිත්‍රය පිළිබඳ විසිතුරු විස්තරයක් A Rebourg (1884) නමින් යුත් සිය නවකතාවට ජෝර්ජ් කාල් නියුස්මන් විසින් ඇතුලත් කරන ලදී. බෙහෙවින් සරාගි වර්ණනයක් වූ එය වයිල්ඩ්ගේ සිත් ගත්තාට සැක නැත. හේන්රිට්ගේන් තම Atta Troll වීර කාව්‍යයේ හෙරෝදියස් ජෝන්ගේ කපන ලද නිස සරාගි උන්මාදයෙන් සිපගත් බව සඳහන් කර ඇත. ජෝන් බැප්ටිස්ගේ නිස කැපීම ගැහැණියකගේ වුවමනාවට සිදුවූ බව මෙමගින් අනාවරණය කරයි. සැලෝමේ විසින් ජානනාන්ගේ නිස ඉල්ලීම හා පසුව සිපගැනීම හෙරෝදියස්ගේ මෙම ක්‍රියාව සැලෝමේට ආදේශ කිරීමකි. ජේ.සී. හේවුඩ් 1962 ලියන ලද නාට්‍යමය කාව්‍යයේ සැලෝමේ සම්බන්ධ කතා පුවත සඳහන්ය.

ඉහත කී විවිධ කලා කෘතීන්වලින් එළිදැක්වූ කතා පුවත නාට්‍යමය අත්දැකීම් බවට පත්කිරීමට වයිල්ඩ්ට හැකිවිය. ප්‍රංශයේදී සංකේතවාදීන් (Symbolists) සමග කිට්ටු ඇසුරක් පැවැත්වූ වයිල්ඩ් හට සැලෝමේ රචනා කිරීමේදී ඔවුන්ගේ ආභාෂයද ලැබී ඇත.

මෙම නාට්‍යය එක් අතකින් ඔහුගේ සමාජ ප්‍රභසන නාට්‍යවලට භාත්පසින්ම වෙනස් ස්වරූපයක් ගනී. එපමණක් නොව වර්ණගස්දී විදේශ භාෂාවකින් එය කිරීම සඳහා ඔහු තුළ පැවති නිපුණතාවද පසක් කරයි.

මෙහිදී කාන්තාවන් තුළ පවත්නා බලසම්පන්නභාවය මනාසේ විදහා දැක්වීමට සැලෙමේගේ වර්තය ඔහු උපයෝගී කරගනී. සිය මව වන සක්‍රිය ස්ත්‍රියක වූ “ස්පෙරන්සා” ගේ ස්ථිරසාර භාවයද, ඔහු සිය මතකයට නගා ගන්නට ඇති බවට සැක නැත. සැලෙමේගේ රූ සපුවට වසභවන තරුණ සිරියානුවාගේ බේදවාචකයද, එසේම වසභවන හෙරෝද් ට අත්වන පසුබැමද පිළිබඳව සළකන කල ස්ත්‍රියකගේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ භයානකකම හුවා දැක්වීමේ අදහසක් වයිල්ඩ් තුල විද යන්න කෙනෙකුට අනුමාන කළ හැක.

වයිල්ඩ් පිළිබඳව කතා කරන කල කිසි විටෙකත් අමතක කළ නොහැකි සමලිංගිකත්වය මෙම නාට්‍යයටද ප්‍රවේශ වී ඇති බව පෙනී යයි. හෙරෝදියස්ගේ ළමා සේවකයා එක් අතකින් සිරියානු කපිතාන්වරයා සැලෙමේ දෙස බැලීම වැලැක්වීමට තැත් දරයි. ඔහු මිය ගිය පසු ඔහු තමාගේ සමීප මිතුරෙකුට සිටි සැටින්, ඔහුට තැගි දුන් සැටින්, ඔහු සමග සවස්කල ගං ඉවුරේ ඇවිදීමත් සිටි සැටින්, ගහේ බැස නාද්දී ඔහු තමාගේම සිරුර දෙස බලා සතුටුවීමට උනන්දු වූ සැටින් ප්‍රකාශ කරන ආකාරයෙන් ඔහු හා පැවති මිත්‍රත්වයේ සමීපතාව ප්‍රකට කෙරේ. තවද හෙරෝද් මියගිය සිරියානුවා මාළිගයේම තබාගත් අයුරුද, ඔහු දැකීමට ප්‍රියමනාප කඩවසම් අයෙකු බවට කරන ප්‍රකාශනයෙන්ද මෙම සමලිංගිකතාව ඉති කෙරේ. ඉඩ ලද සැම අවස්ථාවකම වයිල්ඩ් සිය ප්‍රියමනාප ක්ෂේත්‍රයට ප්‍රවිෂ්ට වූ බවට මෙය සාක්ෂියකි.

සැලෙමේ නාටකය නරඹන්නෙකුට රෝම නාට්‍ය නාට්‍යකරු සෙනකාගේ නාට්‍යයන්හි එන කෘෂ්ණර දර්ශනයන් සිති ගැන්වෙනවාට සැක නැත. “මිඩියා” වැනි නාටකයක සිය දරුවන් මරා විසි කරන දර්ශන අත්තර්ගත වුවා සේම ජොකනාන්ගේ නිස බොහෝ වේලා රිදී පළභානක් මත ප්‍රදර්ශනය කිරීම බියකරු අත්දැකීමක් වෙයි. සිය මව වසභයට ගත් සුළු පියා වන හෙරෝද් තමාට දක්වන ලැදියාව හුරුයේනා බැවින් දැඩි පළිගැනීමේ ආශාවකට ලක්වූ සැලෙමේ මිඩියාගේ වර්තයට එක් අතකින් සමීප වෙයි.